

9. Geometrický rad, suprémum, infimum

Veta 9.1 :

Nech $0 \leq r < 1$. Potom rad $\sum_{n=0}^{\infty} r^n$ je konvergentný a platí $\sum_{n=0}^{\infty} r^n = \frac{1}{1-r}$

Příklad 1 : Vypočítajte $s = \sum_{i=2}^{\infty} \frac{7 \cdot 3^{i+3}}{6^i}$.

Příklad 2 : Je daná postupnosť pre ktorú platí $a_0 = 1$ a $a_m = \frac{1}{3^m} + \frac{1}{4} a_{m-1}$.

Vypočítajte súčet členov tejto postupnosti.

Veta 9.2 :

Nech a_n sú nezáporné čísla a $s_n = \sum_{i=1}^n a_i$ pre každé $n \in \mathbb{N}$. Rad $\sum_{i=1}^{\infty} a_i$ je

konvergentný vtedy a len vtedy, keď postupnosť čiastočných súčtov $\{s_n\}_{n=1}^{\infty}$

je zhora ohraničená. A ak rad $\sum_{i=1}^{\infty} a_i$ je konvergentný, tak

$$\sum_{i=1}^{\infty} a_i = \sup \{s_n : n = 1, 2, \dots\}$$

Veta 9.3 (Porovnávacie kritérium) :

Nech $0 \leq a_n \leq b_n$ pre každé $n \in \mathbb{N}$. Ak rad $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ je konvergentný, tak rad $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ je konvergentný.

Veta 9.4 :

Nech $0 \leq r < 1$, $0 \leq a$ a $0 \leq a_n \leq a r^n$ pre každé celé nezáporné číslo n .

Potom rad $\sum_{n=0}^{\infty} a_n$ je konvergentný a platí $\sum_{n=0}^{\infty} a_n \leq \frac{a}{1-r}$

Veta 9.5 :

Ak $0 \leq \rho < 1$, tak rad $\sum_{n=1}^{\infty} n\rho^n$ je konvergentný a platí $\sum_{n=1}^{\infty} n\rho^n = \frac{\rho}{(1-\rho)^2}$

Příklad 3 : Dokážte, že rad $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n!}$ je konvergentný.

Veta 9.6 : (Archimedova vlastnost')

Ku každému $\varepsilon > 0$ existuje také prirodzené číslo m , že $\frac{1}{m} < \varepsilon$

Ku ľubovoľnej dvojici čísel $a, b > 0$ existuje také prirodzené číslo m , že $a < b m$

Příklad 4 : Dokážte, že pre každé $x \geq 0$ je rad $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$ konvergentný.

Definícia 9.1 :

$$a = \sup A$$

1. $\forall x \in A : x \leq a$
- 2¹. $(\forall y \in \mathbf{R})((\forall x \in A : x \leq y) \Rightarrow a \leq y)$
- 2². $(\forall k \in \mathbf{R} : k < a)(\exists x \in A : k < x)$
- 2³. $(\forall \varepsilon > 0)(\exists x \in A : a - \varepsilon < x)$

Definícia 9.1 (pokračovanie) :

$$b = \inf A$$

$$1. \quad \forall x \in A : x \geq b$$

$$2^1. \quad (\forall y \in \mathbb{R})((\forall x \in A : x \geq y) \Rightarrow b \geq y)$$

$$2^2. \quad (\forall l \in \mathbb{R} : l > b)(\exists x \in A : x < l)$$

$$2^3. \quad (\forall \varepsilon > 0)(\exists x \in A : x < b + \varepsilon)$$

Příklad 5 : Nájinite sup, inf nasledujúcej množiny $M = \left\{ \frac{1}{n} ; n \in \mathbb{N} \right\}$